

127-71

Helena Dam á Neystabø staðfestir, at sum stóðan er nú, er veruleikin, at høvuðsstaðarøkið í Føroyum verður alsamt sterkari, samstundis sum at útjaðarin alsamt viknar.

Í aðrari talvuni sæst, hvussu ójavn inntøkan er býtt ímillum tey ymsu økini í landinum, nú vit hava 30 kommunur.

Í hinari talvuni sæst, hvussu nógv javnari inntøkan verður, um so er, at ætlanin, sum nú fylgigkur um kommunusamanlegging verður sett í verk.

– Siga vit at miðal inntøkan hjá føroyingum er 100, er inntøkan í teimum sterkastu økjum upp á 127 í miðal, men hon er bara 71 í teimum veikastu økjum, sigur landsstýrskvinnan í innlendismálum.

– Sostatt er risastórur munur á liviumstøðunum í teimum veikaru þortunum í landinum og teimum sterkaru.

Tað er Fugloyar Kommuna, sum hevur eina inntøku upp á heili 127, men Tórshavnar Kommuna hevur eina inntøku upp á 111 og yvirhøvur liggja kommunurnar í miðstaðarøkinum høgt.

Verður kommunubygnaðurin broyttur eftir ætlanini, sum nú fylgigkur, lækkar inntøkan í teimum sterkaru økjum niður í 107, men inntøkan í teimum veikaru økjum veksur heilt upp á 91.

Hetta kemur tí at ætlanin er at gera eina javningarskipan, har kommunur fara at fáa blokk frá landinum.

– Verður ætlanin at broyta kommunubygnaðin framd, fer inntøkan at verða nógv javnari býtt ímillum tey ymsu økini í landinum og tað átti at verið ein stórur bati fyri útjaðarin, sigur Helena Dam á Neystabø.

aki@sosialurin.fo

Nógv føla seg hótt

KOMMUNUSAMANLEGGING Eg visti, at ætlanin at leggja kommunur saman, fór at elva til mótstøðu, men gera vit tað ikki, mugu vit eisini vera til reiðar at rinda prís, sigur Helena Dam á Neystabø

– Stundin er komin at taka stórar avgerðir, sigur Helena Dam á Neystabø, nú hon hevur lagt eina ætlan fram um at leggja kommunur saman og lata tær fáa eldraøkið at umsita

Áki Bertholdsen

– Leggja vit kommunur saman, er tað greitt, at summi fara at missa vald.

Helena Dam á Neystabø, landsstýrskvinnan í innlendismálum, heldur, at hetta er ein orsök til, at nógv hava sett seg ímóti ætlanini at leggja kommunur saman.

– Tá ið fólk missa vald, føla tey seg hótt og tí var eg fullgreið yvir, at ætlanin at leggja kommunu saman, fór at elva til mótstøðu.

Men kortini heldur landsstýrskvinnan, at tað er neyðugt at leggja kommunur saman.

– Gera vit ikki tað, mugu vit eisini í felag vera til reiðar at rinda prís fyri tað, leggur hon afturat.

Prísurin verður, at vit fáa minni og minni ráð til at menna hetta samfelagið og sum tað sæst í aðrari grein her á síðuni, er rættiliga stórur ójavni ímillum tey sterkari og tey veikaru økini og ein samanlegging er ein fortreyt fyri at fáa ójavn at minka.

Ikki samd

Helena Dam á Neystabø sigur, at verður kommunubygnaðurin broyttur, mugu øll sjálvandi vera til reiðar at slaka eitt sindur.

– Men hon er ósamd í, at politikarar siga, at teir ikki vita, hvat hetta snýr seg um, tí ein politiskur fylgibólkur

hevur sitið alt valskeiðið og arbeitt við málinum.

– Formliga fráboðanin frá Sambandsflokkinum og Javn-aðarflokkinum er, at teir taka undir við ætlanini.

Samstundis hava Sjálvstýrskvinnan, Framsókn og Sjúrður Skaale boðað frá, at teir taka undir við tí.

Tí heldur Helena Dam á Neystabø, at hon væl kann verja avgerðina, at leggja tað fram nú.

Samanlegging er ein fortreyt fyri at fáa ójavn at minka

Seinni hevur Annika Olsen úr Fólka flokkinum somuleiðis boðað frá, at eisini hon tekur undir við samanleggingini.

– Nú havi eg so lagt eina ætlan fram, sum fylgir tí leisti, vit hava arbeitt við í nógv ár.

Hon staðfestir eisini, at val til kommunustýrini er um eitt gott ár og tí er hetta í evstu løtu at broyta kommunubygnaðin. Eydnast tað ikki nú, er tað í minsta lagi skotið langt út í framtíðina.

– Vit hava havt kommunubygnaðin á skrá í nógv ár. Eydnast tað ikki at broyta hann nú, haldi eg, at vit skulu taka hann av politisku

skránni og heldur fara at tosa um, hvussu vit so skulu menna hetta landið uttan at styrkja kommunurnar.

– Er tað týðningarmiklari at halda lív í 30 kommunum, enn at menna landið, fer ójavnin millum økini at veksa, vælferðin fer at versna og tí haldi, er, at stundin er komin til at taka stórar avgerðir.

Tapa kappingina

Kortini staðfestir Helena Dam

sigur, at nú málið verður lagt fram, væntar hon, at tillagingar fara at verða gjørdar í Løgtinginum.

Mark skal vera

– Eg vil siga, at allur bati bótur. Men eg vil eisini siga, at endar hetta ikki við eini veruligari samanlegging, ber heldur ikki til at leggja eldraøkið undir kommunurnar, tí ein fortreyt fyri tí, er, at vir fáa nakrar fáar, sterkar kommunur.

Hinvegin er tað sjálvandi eisini eitt mark fyri, hvussu nógv uppskotið kann broytast, tí tað er eisini meiningsleyst at leggja tað fram sum eitt sjálvtøkuborð, sum kann hoyggjast til í Løgtinginum, so at tað er ókenniligt, tá ið tað kemur til atkvøðugreiðslu.

– Tað má vera samanhagur í og kommunurnar skulu ikki vera nógv fleiri í tali enn tær sjey, átta, sum vit hava skotið upp, tí annars haldi eg ikki at tað ber til at leggja eldraøkið undir kommunurnar.

Men heldur Løgtingið, at Fuglafjørður, Eysturkommuna og Klaksvík skulu leggja saman, skal eg ikki seta meg ímóti tí.

– Hinvegin má mark vera fyri, hvussu friar ræsur kommunur fáa at leggja saman tvørtur um øki, sum natúrliga hoyra saman, sigur Helena Dam á Neystabø.

aki@sosialurin.fo

Kommuna	Vísital
Skopunar	71
Viðareiðis	71
Sumbiar	78
Hvannasunds	80
Fámjins	81
Sjóvar	84
Kunoyar	84
Vágs	86
Porkeris	88
Húsar	90
Nes	90
Klaksvíkar	90
Hvalbiar	91
Tvøroyrar	91
Eiðis	92
Skúvoyar	92
Vága kommuna	93
Sands	94
Fuglafjarðar	96
Sørvágs	97
Runavíkar	97
Hovs	97
Skálavíkar	98
Vestmanna	99
Húsavíkar	99
Sunda	100
Eysturkommuna	103
Kvívíkar	104
Tórshavnar	111
Fugloyar	127
Alt landið	100

Hendan talvan vísir, hvussu ójavnar inntøkurnar hjá fólki eru kring landið

Kommuna	Vísital
Norðoyggjar	91
Eystur	100
Skálafjørður	95
Sundalagið	99
Vágar	96
Streymoy	107
Sandoy	91
Suðuroy	93
Alt landið	100

Hendan talvan vísir, at verður ætlanin hjá landsstýrinum sett í verk, verða tey veikaru økini nógv betri fyri og at tann stóri ójavnin, sum er nú ímillum økini, fer at minka munandi